

SVAR IGÅR

Redaktör: Lars Rombo

Nr 170

Detta blir årets sista försenade nummer av Svar Igår och möjligen också sista numret överhuvudtaget i pappersform. Svar Igår hoppas på ett framtida system där all information går ut digitalt istället. Omläggningen kommer i så fall att ta tid och Svar Igår vill gardera sig för att första numret nästa år blir rejält försenat.

Från tillförlitlig andrahandskälla (lokal resebyrå-representant) rapporteras att också resenärer direkt från Europa till Kilimandjaro airport tvångsvaccinerats mot gula febern om de inte har certifikat eller intyg om undantag. I en del fall har det löst sig via en ekonomisk ersättning till tullaren ifråga men inte alltid.

En underlåtenhetssynd från Svar Igår måste också rapporteras. Han fick en fråga om man kunde ge MPR till en resenär som behandlades för multipel scleros med betaferon. Svar Igår lovade återkomma efter lite källforskning men tappade förstås bort mailet i mellantiden. Passar alltså på att berätta att man kan ge MPR i detta läge.

Skylt i en svensk pälsaffär:
"Fur coats made for ladies from their own skin"

Fråga: En patient (frisk förutom PC-allergi), vill absolut vaccinera sig mot rabies, då hon skall resa på semester till en liten ö utanför Vietnams kust och där aktivt söka upp vilda/halvtama apor som hon är väldigt intresserad av. Hon tog en dos rabiesvaccin 2011, men har nu börjat om och tagit 2 doser hittills i år. 3 dagar efter andra dosen fick hon generella kliande utslag på hela kroppen och läppar och ögonlock svullnade upp. Besvären gav med sig spontant under några dagar. Hon är nu mycket mån om att få dos 3. Frågan är om detta kan ha varit en allergisk reaktion på rabiesvaccin? Det jag tycker talar mot är den långa tiden från dos till reaktion, 3 dagar, och att hon faktiskt tagit 2 doser tidigare

utan besvär. Vad gäller vikten av att ta den sista dosen så har hon ju tagit 3 doser tidigare, om än med felaktigt intervall, och indikationen känns väl halvt tveksam. Vad tycker du?

Svar: Din fråga om rabiesreaktionen är inte lätt. Jag kan inte utesluta allergisk reaktion. Ett sätt att komma vidare är att mäta titrar - sannolikt har hon redan skydd efter sina 3 doser. Det har dessutom fördelen att hon inte behöver post-expositionsprofylax om hon redan har verifierat skydd.

Fråga: Iguazu falls från Argentina, vistelse cirka 4-5 dagar. Malariaprofylax?

Svar: Nej, bara myggstift.

Fråga: När man tagit MPR-vaccin vid 10 månaders ålder p g a utlandsresa, ska man då ge nästa dos vid 18 månader som vanligt? Det är inte för tätt inpå, eller?

Svar: Jag rekommenderar vid 18 månaders ålder i detta fall – det finns en antytt ökad risk för att inte första dosen har tagit.

Fråga: Skall man resonera på samma sätt med Menveo som med Prevenar13 när man har givit polysackaridvaccin först? Ur FASS-text *Prevenar 13: Immunogenicitet och säkerhet för Prevenar 13 har visats hos vuxna 50 år och äldre, även hos personer som tidigare vaccinerats med ett pneumokockpolysackaridvaccin 5 år före studiestarten.*

Svar: Du kan ge Prevenar 13 när det gått 5 år efter polysackarid (Tillägg: Detta svar är helt åt skogen - frågan gällde Menveo och inte Prevenar. För Menveo saknar vi data men rimligen gäller liknande intervall som för Prevenar).

Fråga: Har en fråga om vaccin Varilrix. Ett syskon som är 3 år har fått vattkoppor igår. De har en syster som är ett år som de funderar på vaccination med Varilrix. Är det OK att vaccinera henne eller är det redan försent, är hon smittad så vaccinet inte ger effekt?

Svar: Du har en viss effekt upp till 72 timmar efter smitta men man smittar redan före utslag så sannolikheten att det skulle göra nytta är väl inte så stor. Men vaccin kan ges fr o m 9 mån ålder.

Fråga: Kvinna f -66 från Pakistan, men bott i Sverige de senaste 20 åren. Ska nu resa och hälsa på släkten i Pakistan. Har ingen aning om vad hon är vaccinerad mot som barn. Har tre stora ärr från okänt vaccin på vä överarm, som hon fick som barn i Pakistan. Vad kan detta vara för ärr? **Svar LR:** Sannolikt både BCG och smittkoppor. Tror du att hon fått poliovaccin som barn?

Svar LR: Sannolikt men ej säkert.

Jag vill vaccinera henne mot polio innan resa och har redan gett henne en dos. Om hon inte har fått poliovaccin som barn vore det ju bra om hon åtminstone hann med två doser innan resan. Hur långt är det kortaste mellanrummet mellan dos 1 och dos 2 av ImovaxPolio "off label"?

Svar: Tja, off label kan det vara hur kort som helst - annars gäller nog en månad.

Fråga: Kvinna f -84 ska till Kina med omnejd. Har reagerat på sin tredje Twinrix (som hon fick 26/10) med 6 x 8 cm rodnad, varm och svullen sådan, på insticksstället En vecka efter Twinrix-vaccinationen får hon Ixiaro dos 1 (den 1/11). Dagen efter Ixiarovaccinationen (den 2/11) har hon enorm muskelvärk i benen som går över efter ett dygn. Dessutom får hon under samma dygn diarréer (vilka även kan berott på en smörgåstårta med för mycket majonnäs!).

Vad tror du? Berodde muskelvärken och diarréerna på Ixiaro? Vågar jag ge dos 2?

Svar: Jag skulle våga.

Fråga: Har en 28-årig kvinna som har MS (sedan nov 2011, går på inj), och skall åka från Argentina och buss till Peru där hon ska gå Inkaleden i cirka 5 dagar. Hon ska vara borta i cirka 6 veckor. Hon ska ta kontakt med sin medicinskt ansvarig läkare ang sin sjukdom och vaccin. Behöver då ev gula febern och tyfoïd. Vad säger du om gula febern???

Svar: Det går väl inte att åka buss så utan att passera ngt annat land. Om det är via Chile så kan hon klara sig utan GF-intyg, är det via

Bolivia så måste hon ha. Jag skulle inte ge vaccin med tanke på hennes MS.

Svar på förra månadens fall:

"Vad gäller om vaccination med Twinrix till ammande kvinna? Det är dos 3 och barnet är cirka 2,5 månader gammalt. De ska till Thailand 2 veckor i slutet av november. Tänkte även ge henne influensavaccin faktiskt. Skulle Du tycka att det är OK?"

Svar: Ja, varför inte?

Månadens fall: Fråga: Ser i FASS att man endast ska använda Prevenar 13 till barn eller vuxna över 50. Är det några som helst problem att ge en 40-åring Prevanar 13 trots vad som står i FASS? Kvinna med cerebral pares och epilepsi. Har haft återkommande pneumonier de senaste åren. Fått Pneumovax 2 ggr.